

Я маю право

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

• Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>Всі галузі (окрім 081 Право)</i>
Спеціальність	<i>Всі спеціальності (окрім 081 Право)</i>
Освітня програма	<i>Всі освітні програми (окрім 081 Право)</i>
Статус дисципліни	<i>Обов'язкова (цикл загальної підготовки)</i>
Форма навчання	<i>Заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, осінній або весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити / 60 годин Лекції - 6 год., семінарські - 2 год., самостійна робота - 52 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік /ДКР</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про викладачів курсу	<i>Ст.викладач Тихонюк Ольга Володимирівна, Olga_Tykhonyuk@ukr.net</i>
Розміщення курсу	<i>Classroom (платформа «Сікорський»)</i>

• Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Аби стати активним і відповідальним членом громадянського суспільства студенту потрібно навчитись розуміти державу, розуміти правові інструменти, за допомогою яких держава управляє суспільним життям. Громадянин має вміти захистити свої права та свободи, законні інтереси, використовуючи ті ж самі правові інструменти, а не звертаючись до свавілля. Навчившись цьому, громадяни зможуть впливати на державу, скеровувати її політику на користь громадянського суспільства, відчуваючи ефективність права у практичних ситуаціях реального життя.

Отже, вивчення дисципліни «Я маю право» підвищує рівень правових знань студентів як поінформованих, активних і відповідальних громадян держави, майбутніх високоосвічених фахівців в різних галузях економіки, а також формує у студентів високий рівень правосвідомості та правової культури.

Засвоєння матеріалу навчальної дисципліни допоможе студентам не лише ефективніше здійснювати в майбутньому свої професійні функції, але й бути активним учасником суспільно-політичного життя країни, правильно орієнтуватись у правовому полі держави, проявляти підприємницьку ініціативу, захищати свої права, реалізуватись в умовах конкурентного суспільства.

Основна *мета* навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів здатності реалізувати свої права та обов'язки як члена громадянського суспільства, усвідомлювати його цінності та необхідності забезпечення верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, сталого розвитку.

Компетентності, які опанують студенти після засвоєння курсу:

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Знання та розуміння сутності права та основ правового регулювання в Україні

Здатність уміти правильно тлумачити положення нормативно-правових актів

Знання і розуміння конституційних прав і свобод людини і громадянина, їх гарантій та конституційних обов'язків

Знання прав (обов'язків) працівника та вимог трудового законодавства України в обсязі, необхідному для професійної діяльності, вміння їх правильно використати (виконати) та захистити в конкретних життєвих ситуаціях

Знання і розуміння сутності підприємницької діяльності, її організаційно-правових форм
Здатність уміти зареєструвати і розпочати (припинити) власну підприємницьку діяльність
Здатність уміти самостійно захищати свої права як споживача товарів і послуг

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна «Я маю право» знаходиться в певному зв'язку з іншими дисциплінами циклу соціально-гуманітарної підготовки студентів.

Для вивчення дисципліни студент повинен мати загальні знання в межах шкільної програми з курсу «Правознавство» («Основи правознавства»), також бажано мати загальне розуміння регулювання правовідносин в суспільстві та реалізації своїх прав та свобод у повсякденному житті.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-правове та конституційне регулювання прав, свобод та обов'язків людини і громадянина

Тема 1. Взаємозв'язок людини і держави

Тема 1.1. Громадянське суспільство і правова держава

Поняття громадянського суспільства, його особливості та інститути. Теорія правової та соціальної держави

Тема 1.2. Права людини в правовій державі

Поняття прав людини, негативні та позитивні права. Основні міжнародні документи, які стосуються прав і свобод людини. Основні принципи у сфері прав людини і громадянина. Класифікація прав і свобод людини (за міжнародними стандартами). Права і свободи, що гарантуються українською державою. Конституційні обов'язки громадян України. Конституційні гарантії правосуддя

Розділ 2. Право на працю і відпочинок, їх реалізація та захист

Тема 2. Право на працю та його захист

Тема 2.1. Право на працю. Трудові відносини

Трудовий договір, трудовий контракт: поняття, порівняльна характеристика. Види трудового договору. Особливості укладання трудового договору в умовах воєнного стану

Тема 2.2. Зміна істотних умов праці

Переведення, переміщення працівника: порівняльна характеристика. Простій в роботі. Робота за сумісництвом, суміщення професій (посад): порівняльна характеристика

Тема 2.3. Припинення та призупинення трудових відносин

Відсторонення від роботи. Підстави припинення трудового договору. Особливості оформлення звільнення. Призупинення трудового договору

Тема 3. Робочий час та час відпочинку

Тема 3.1. Робочий час

Робочий час: поняття, види, нормування. Режим робочого часу. Робота по змінам та робота вночі. Тривалість робочого часу у період воєнного стану

Тема 3.2. Час відпочинку

Час відпочинку: поняття, види. Види відпусток та підстави їх надання. Відкликання працівника зі щорічної відпустки. Невикористані відпустки. Особливості надання відпусток в умовах воєнного стану

Розділ 3. Право на підприємницьку діяльність, його реалізація та захист

Тема 4. Право на підприємницьку діяльність, її започаткування та припинення*

Характеристика права на підприємницьку діяльність. Поняття та види умов здійснення підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Порядок створення суб'єктів господарювання. Ліцензування підприємницької (господарської) діяльності.

Підстави та процедура припинення підприємницької (господарської) діяльності. Підприємницька (господарська) діяльність в умовах воєнного стану.

***Тема опрацюється студентами самостійно в межах дистанційного курсу «Юридичні аспекти створення та ведення бізнесу в Україні» на платформі «Прометеус» (www.prometheus.org.ua) URL:**

https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/LAW102/2016_T1/about

Тема 5. Правовий статус господарських товариств*

Правовий статус акціонерного товариства. Правовий статус товариства з обмеженою відповідальністю. Правовий статус товариства з додатковою відповідальністю. Правовий статус повного товариства. Правовий статус командитного товариства.

***Тема опрацюється студентами самостійно в межах дистанційного курсу «Юридичні аспекти створення та ведення бізнесу в Україні» на платформі «Прометеус» (www.prometheus.org.ua) URL:**

https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/LAW102/2016_T1/about

Тема 6. Правовий захист інтелектуальної власності

Духовна творчість, науково-технічна творчість: порівняльна характеристика. Авторське право на твір: поняття, складові; способи захисту. Авторське право у промисловості: поняття, складові; способи захисту

Тема 7. Захист прав споживачів

Основні права та обов'язки споживачів. Договір купівлі-продажу. Права споживача при придбанні ним товару неналежної якості. Способи захисту порушених прав споживачів

4. Навчальні матеріали та ресурси

I. Базова література:

1. Правознавство : навч. посіб. / М. М. Пендюра, О. Я. Лапка, А. Л. Калінюк та ін. – К. : 7БЦ, 2022. – 548 с.

2. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, 2021р.

2. Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. — Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020.

3. Ломжець Ю.В. Права людини та їх захист у сучасних реаліях : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Ю.В. Ломжець, Ю.А. Бойко, К.О. Дубова, М.О. Філіппських [та 5 інших] ; за редакцією Ю.В. Ломжець ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова. - Миколаїв : Видавництво Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, 2020.

II. Допоміжна література:

1.Боголюбов В.М. Стратегія сталого розвитку : підручник для вищих навчальних закладів / В.М. Боголюбов, М.О. Клименко, Л.Г. Мельник, В.А. Прилипко, Л.В. Клименко. - Херсон : Олді-плюс, 2018

2. Васильченко О. Сучасний зміст конституційного принципу рівності прав і свобод людини та громадянина. *Law of Ukraine*. 2017. № 7.

URL: https://rd.ua/storage/attachments/%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_2017_%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B7%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%82%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BD%D1%86%D0%B8%D0%BF%D1%83%20%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%20%D1%96%20%D1%81%D0%B2%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%B4%20%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D1%8F%D0%BD%D0%B8%D0%BD%D0%B0.pdf

3. Омельчук В.А. Реалізація прав і свобод людини в сучасній Україні: окремі проблеми правового регулювання. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія : Юридичні науки. 2017. № 2. С. 12-17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjiu_2017_2_4

4. Шаульська Г.М. Короткий огляд еволюції громадянського суспільства в Україні. *Наукові праці Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2018. № 1 (1). С. 101-105. URL: <https://instzak.com/index.php/journal/article/download/26/16>
5. Прієшкіна О.В. Права людини в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Правова держава*. 2017. № 26. С. 33-40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prav_2017_26_8
6. Ребкало М.М., Олійник В.С. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод як джерело конституційного права України. *Науковий вісник Сіверщини. Серія : Право*. 2021. № 1. С. 7-18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/shssl_2021_1_3
7. Тетерін К.Ю. Сучасний стан забезпечення основних прав та свобод людини та громадянина в Україні. *Молодий вчений*. 2021. № 1(1). С. 47-50. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2021_1\(1\)_12](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2021_1(1)_12)
8. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971. Відомості Верховної Ради України. 1971. (Додаток № 50). Ст. 375. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#top>
9. Про практику розгляду судами трудових спорів: Постанова Пленуму Верховного суду України від 06.11.1992 № 9; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-92>
10. Конституція України від 28.06.1996; <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
11. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015
12. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043
13. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16.12.1966. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042
14. Конвенція Ради Європи про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004
15. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню): Закон України від 18.12.2018; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#top>
16. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>
17. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 № 2136-IX; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#top>
18. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 01.06.2000; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1775-14#Text>
19. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
20. Про товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>
21. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 (станом на 27.05.2021); <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>

III. Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України: <http://portal.rada.gov.ua>
2. Офіційний веб-сайт Європейського Суду з прав людини: <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
3. Офіційний веб-сайт Уповноваженого Верховної Ради з прав людини: <http://www.ombudsman.gov.ua/>
4. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України: <http://old.minjust.gov.ua/>
5. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України: <http://www.ccu.gov.ua/>
6. Єдиний реєстр судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua/>
7. Судова влада України: <http://court.gov.ua>

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Навчальна дисципліна передбачає проведення наступних навчальних занять: 3 лекції, 1 семінарське (практичне) заняття.

На лекціях застосовуються нові технології навчання, зокрема, мультимедійні електронні засоби (презентації); а також можливі лекції-дискусії з метою активізації навчального процесу. В тому числі, лекції можуть проходити у формі діалогу, коли викладач задає зустрічні запитання здобувачам щодо навчального матеріалу, може попросити дати оперативну відповідь на поточне запитання або стосовно матеріалу з попередніх тем.

Практичне (семінарське) заняття проводиться у форматі опитування для ефективного повторення попереднього матеріалу, а також колективної дискусії щодо проблемних питань, які розглядались на лекціях.

У процесі викладання навчальної дисципліни можуть застосовуватись методи «мозкового штурму», кейс-метод, які допомагають покращити результативність і засвоєння матеріалу, допомагають навчити висловлювати свою думку, обґрунтовувати та аргументувати її.

6. Самостійна робота студента (СРС)

Самостійна робота студентів полягає у виробленні навичок опрацювання нормативно-правових актів, спеціальної літератури та інших матеріалів, необхідних для належного засвоєння навчальної дисципліни під час підготовки до аудиторних занять, а також для розвитку сталих умінь до самостійного вивчення і відтворення одержаної інформації.

У період між лекціями та практичним (семінарським) заняттям студенти опрацьовують рекомендований матеріал для самостійної роботи та навчально-методичну літературу, а також виконують ДКР.

Видами самостійної роботи студента є: **підготовка до семінарського (практичного) заняття (опрацювання теоретичних питань до теми заняття), вирішення задач (кейсів), виконання ДКР, опрацювання дистанційного курсу «Юридичні аспекти створення та ведення бізнесу в Україні» на платформі «Прометеус» (www.prometheus.org.ua) URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/LAW102/2016_T1/about на що відводиться 52 години.**

Роботи, які здаються з недотриманням вимог академічної доброчесності, **не оцінюються**.

Відповідно до навчальних планів факультетів (інститутів) студенти **заочної** форми навчання виконують *Домашню Контрольну Роботу* (виконана робота завантажується в Класрум на перевірку не пізніше як за тиждень до початку заліково-екзаменаційної сесії.

Домашня контрольна робота (ДКР): складається з трьох варіантів, кожен з яких має 4 завдання різного ступеня складності. Виконання ДКР має на меті навчити студента самостійно використовувати знання, отримані з навчальної літератури, з аналізу нормативно-правових актів і застосовувати норми права під час вирішення конкретної спірної ситуації та більш глибоко вивчити основні теми курсу.

Під час висвітлення теоретичного питання необхідно попередньо опрацювати відповідний розділ у підручнику та з додаткових джерел інформації (Інтернет-ресурс).

Під час розв'язання задач студент повинен не лише з'ясувати її умови, а і уміти сформулювати питання, на які слід дати відповіді з посиланням на відповідні нормативні акти (конкретні статті, пункти чинних нормативних документів). Відповідь має бути конкретною, логічно побудованою та юридично грамотною. При цьому необхідно не тільки вказати на можливі порушення чинного законодавства, а й визначити наслідки такого порушення і способи захисту порушених прав.

Контрольні роботи виконуються за одним з наступних варіантів:

- 1) Варіант № 1 (виконують студенти, прізвище яких за списком у журналі академічної групи є 1, 4, 7, 10, 13, 16, 19, 22, 25 ...)
- 2) Варіант № 2 (виконують студенти, прізвище яких за списком у журналі академічної групи є 2, 5, 8, 11, 14, 17, 20, 23, 26 ...)
- 3) Варіант № 3 (виконують студенти, прізвище яких за списком у журналі академічної групи є 3, 6, 9, 12, 15, 18, 24, 27...)

Зміна варіантів не допускається. Роботи, що не відповідають вказаним варіантам, рецензуванню не підлягають та не оцінюватимуться.

Текст ДКР набирається на комп'ютері (Times New Roman, 14 розмір шрифту, міжрядковий інтервал 1,5, формат А4; текст вирівнюється по ширині, відступи тексту зверху, знизу, від лівого та правого краю – 20 мм) або виконується власноруч розбірливим почерком.

На Титульній сторінці вказується: 1) найменування закладу вищої освіти, факультету та кафедри, де виконується робота, 2) варіант ДКР згідно прізвища студента у журналі академічної групи, 3) ПІБ студента, номер академічної групи, 4) ПІБ викладача, який перевірятиме роботу, його посада, науковий ступінь, вчене звання, 5) дата виконання роботи (число, місяць, рік).

На останній сторінці ДКР зазначається список використаних джерел, а також підпис виконавця.

Приблизний зміст завдань для ДКР наведено у **Додатку В** до Силабусу.

● Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Форми роботи

Навчальні заняття з дисципліни «Я маю право» проводяться у формі лекційних та семінарських (практичних) занять. Також можливе винесення окремих питань (завдань) на самостійне опрацювання.

На **лекціях** викладач акцентує увагу студентів на ключових питаннях щодо здійснення трудової діяльності, може відтворювати матеріал у вигляді кейсів. Лекції можуть проходити у формі діалогу, коли викладач задає зустрічні запитання аудиторії щодо навчального матеріалу, може попросити дати оперативну відповідь на поточне запитання або матеріал попередніх тем.

Практичне (семінарське) заняття проводиться у форматі опитування для ефективного повторення попереднього матеріалу, а також колективної дискусії щодо проблемних питань, які розглядалися на лекціях. Також можливе опрацювання деяких питань у формі **розв'язування задач (кейсів з описом життєвої ситуації)** з подальшим заслуховуванням варіантів вирішення. При цьому студенти мають не просто розмірковувати, а посилатися в своїх твердженнях на норми чинного законодавства. Необхідно надати відповіді на всі питання, які поставлені в задачі.

Для підготовки до практичного (семінарського) заняття необхідно використовувати лекційні нотатки, рекомендовану літературу та чинне законодавство України з відповідної теми.

Відвідування занять

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти будуть присутніми на заняттях.

Практичне (семінарське) заняття студентам рекомендується обов'язково відвідати, бо остаточний рейтинговий бал залежить у тому числі і від результатів роботи на цьому занятті. Активна участь студента на практичному (семінарському) занятті є бажаною

Пропущені контрольні заходи оцінювання

Виконане завдання з пропущеного контрольного заходу студент завантажує у своєму особистому кабінеті на перевірку у Класрумі.

Пропущені лекційні заняття не відпрацьовуються.

Правила поведінки на заняттях

Очікується активна участь студента на заняттях.

На заняттях допускається використання ноутбуків, смартфонів, але лише для цілей, зумовлених темою заняття і відповідним тематичним завданням.

На семінарському (практичному) занятті студент може використовувати підготовлені ним письмові нотатки (тези відповіді) з питань теми заняття (або передбачених завданням), але під час самої відповіді студентові бажано висловлюватися «своїми словами».

Якщо заняття відбувається в дистанційному режимі (з використанням платформ Zoom, Google Meet тощо), під час відповіді студенти **обов'язково** повинні вмикати відеозв'язок.

Організаторами занять в дистанційному режимі можуть бути і студенти, і викладач: на кожне заняття на пошту викладача, академічної групи (або в Telegram) надсилається щоразу новий лінк або заняття проводяться за постійним посиланням (лінком).

№ з/п	Заохочувальні бали
1	Участь у конференції з публікацією тез або публікація наукової статті у фаховому виданні (5 балів - тези; 10 балів - стаття)
2	Участь у роботі проблемного гуртка (5 балів)

Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання сума всіх заохочувальних балів не може перевищувати 10% рейтингової шкали оцінювання.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: реалізується у формі опитування, експрес-опитування (або виконання завдань тест-контролів), виступ на семінарському (практичному) занятті, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом (задачі, кейси, складання документів), ДКР.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

1) Виступ з основного питання (надання відповіді на конкретне теоретичне питання або пояснення ходу розв'язання задачі, кейсу)

2) Участь у дискусіях

3) Доповнення, запитання до того, хто відповідає

4) Розв'язання ситуаційної вправи

5) Самостійне опрацювання тем, в тому числі проходження дистанційного курсу «Юридичні аспекти створення та ведення бізнесу в Україні» на платформі «Прометеус» (www.prometheus.org.ua)

URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/LAW102/2016_T1/about (підтверджувальним документом є Сертифікат, який студенти в обов'язковому порядку надсилають викладачу разом з результатами проміжних та підсумкового тестових завдань)

б) Активність під час обговорення питань

Календарний контроль: не передбачено

Семестровий контроль: залік (**проводиться на окремому занятті, що не є семінарським/практичним**)

Умови допуску до семестрового контролю: відсутність заборгованостей у студентів з дисципліни, виконання домашньої контрольної роботи (ДКР), проходження дистанційного курсу «Юридичні аспекти створення та ведення бізнесу в Україні» на платформі «Прометеус»

Система оцінювання

№ з.п.	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Домашня контрольна робота	20	0-20	1	20
2.	Робота на занятті: відповіді (виступи) + вирішення задач, ситуаційних вправ (кейсів)	10	0-10	1	10

3.	Дистанційний курс «Юридичні аспекти створення та ведення бізнесу в Україні» на платформі «Прометеус»	20	0-20	1	20
4.	Залікова тестова контрольна робота	50	1x50 завдань	1	50
	Всього				100

Домашня контрольна робота, шкала оцінювання: **(0 — 5 балів** за кожне завдання, **максимальний бал за усі завдання — 20 балів**; студенти за допомогою чинного законодавства України повинні розв'язати запропоновані завдання (кейси):

- 1) **0-10 балів** - відповідь не містить посилання на відповідний нормативно-правовий акт і має грубі помилки (відсутня логіка відповіді на завдання) або відповідь на завдання відсутня;
- 2) **11-14 балів** - вирішення задачі з грубими помилками або вирішення задачі без обґрунтування;
- 3) **15-17 балів** - відповідь на задачу має незначні неточності, але на логіку відповіді це суттєво не впливає
- 4) **18-20 балів** - студент повністю правильно виконав завдання, задача має обґрунтовану відповідь з посиланням на чинне законодавство

Критерії оцінювання сертифікату про успішне проходження дистанційного курсу «Юридичні аспекти створення та ведення бізнесу в Україні» на платформі «Прометеус» (www.prometheus.org.ua) URL:

https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/LAW102/2016_T1/about (за умови надання електронного сертифікату та скріншоту з кількістю балів за проходження тестів):

20 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 98 до 100

19 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 94 до 97

18 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 88 до 93

17 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 84 до 87

16 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 78 до 83

15 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 74 до 77

14 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 70 до 73

0 балів - неподання сертифікату або не проходження дистанційного курсу

Робота на семінарському (практичному) занятті:

1) активна участь упродовж всього заняття, надання повної і аргументованої, логічно викладеної і цікавої доповіді, відповіді; висловлення власної позиції з дискусійних питань або повністю правильно вирішення завдань з відповідним обґрунтуванням у поєднанні зі слухними доповненнями відповідей інших студентів — **10 балів**;

2) активна участь у проведенні заняття, надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань з незначними неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді чи обґрунтування при вирішенні задачі або вдале доповнення відповіді співрозмовника — **7-9 балів**;

3) студент плутається в юридичній термінології та не може відповісти на уточнюючі запитання через недостатнє опрацювання матеріалу і при цьому сама відповідь студента потребує суттєвих доповнень викладачем або одногрупниками – **5-6 балів**;

4) студент дав правильну відповідь на питання (або правильно вирішив задачу), але активної участі в занятті не приймав – **5 балів**

5) надання відповідей з чисельними значними похибками або вирішення задачі з грубими помилками, вирішення задачі без обґрунтування — **2-4 бали**;

6) відповідь не по суті; вкрай обмежена відповідь – **1 бал**;

7) студент не може дати чітку відповідь на питання (або не може розв'язати задачу) – **0 балів**

Залікова тестова контрольна робота складається з 50 завдань. Ваговий бал кожного завдання 1 бал, кількість балів залежить від кількості наданих правильних відповідей на завдання тесту. Відповідь на тестове завдання може мати як одну вірну відповідь, так і декілька (в такому разі відповідь вважатиметься правильною за умови наданих усіх правильних варіантів з

запропонованих); максимальний бал, який може отримати студент, виконуючи залікову тестову контрольну роботу – 50 балів (кількість балів залежить від кількості наданих студентом правильних відповідей на завдання тесту). При проходженні тестування викладач встановлює часові рамки виконання роботи, наприклад, 60 хвилин

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації студентам

Готуючись до семінарського (практичного) заняття студент має обов'язково опрацювати лекційний матеріал певної теми, бажано ознайомитись з додатковими ресурсами в мережі. При виникненні питань, виявленні незрозумілих положень, необхідно обов'язково обговорити їх з викладачем.

Звернути увагу!

Якщо **лекційне заняття** припадає на офіційний святковий (неробочий) день, матеріал виноситься на самостійне опрацювання (викладач надсилає конспект лекції на пошту групи).

Якщо **семінарське (практичне) заняття** припадає на офіційний святковий (неробочий) день, студентам необхідно виконати тестове завдання відповідно до теми заняття до визначеної викладачем дати (дедлайн). Завдання надсилається на пошту групи та розміщується на платформі «Сікорський» ([Classroom](#)).

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується сервіс відеоконференцій Zoom, Google Meet, система підтримки навчального процесу «Електронний Кампус КПІ імені Ігоря Сікорського», платформа «Сікорський» ([Classroom](#)) та месенджер Telegram, за допомогою яких:

- 1) спрощується створення, поширення і класифікація завдань безпаперовим шляхом;
- 2) спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- 3) здійснюється надання зворотнього зв'язку студентам стосовно навчальних завдань та змісту навчальної дисципліни;
- 4) оцінюються навчальні завдання студентів;
- 5) ведеться облік виконання студентами плану навчальної дисципліни, графіку виконання навчальних завдань та оцінювання студентів

Дистанційне навчання

Можливе синхронне та асинхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Поза аудиторні заняття

Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, роботі проблемного гуртка.

Інклюзивне навчання

Допускається

Орієнтовний перелік питань, які можуть бути винесені на семестровий контроль (залік), наведено у **Додатку А** до Силабусу

Орієнтовний зміст ситуаційних вправ (кейсів) міститься у **Додатку Б** до Силабусу.

Орієнтовний перелік завдань для Домашньої Контрольної Роботи міститься у **Додатку В** до Силабусу.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус)

Складено: ст. викладачем кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права Тихонюк О.В.

Ухвалено кафедрою інформаційного, господарського і адміністративного права (протокол № 12 від 27.05.2024)

Погоджено Методичною радою університету (протокол № 8 від 20.06.2024).

Орієнтовний перелік питань на залік

1. У чому полягає, на вашу думку, взаємозв'язок суспільства і держави?
2. В чому полягають, на вашу думку, особливості формування громадянського суспільства в Україні?
3. Чи дійсно, на вашу думку, в Україні людина – найвища соціальна цінність (державна для людини чи людина для держави)?
4. Чи тотожні поняття «право» і «свобода»? Які права і свободи потрібні людині?
5. Навіщо нам встановлюються державою обов'язки (кому і що ми винні)?
6. Чи дійсно повага до прав є передумовою повного та цілісного розвитку окремої особи та всього суспільства?
7. Поясніть, чому (на вашу думку) ідея побудови в Україні правової держави є популярною, але нереалізованою? Які ознаки притаманні правовій державі?
8. Що потрібно зробити (на вашу думку), щоб країною керували ті, хто має до цього талант і покликання, а не ті, в кого амбіції і зв'язки?
9. Поняття, ознаки, функції права
10. Норми права та їх реалізація
11. Співвідношення понять «право», «свобода» та «обов'язок» людини та громадянина
12. Правові відносини: поняття, зміст, елементи
13. Громадянські (особисті) права і свободи людини: поняття та зміст
14. Політичні права і свободи людини і громадянина: поняття та зміст
15. Соціально-економічні права і свободи людини: поняття та зміст
16. Культурні права і свободи людини: поняття та зміст
17. Екологічні права і свободи людини: поняття та зміст
18. Покоління прав людини: поняття та зміст
19. Поняття, ознаки та склад правопорушення, їх види
20. Конституційні обов'язки людини і громадянина в Україні: загальна характеристика
21. Обов'язок громадян України по захисту Вітчизни: зміст та правова регламентація
22. Правові форми захисту прав і свобод людини: загальна характеристика
23. Поняття, підстави та види юридичної відповідальності
24. Способи захисту та самозахисту порушених прав і свобод людини в Україні (судовий та позасудовий) з точки зору ст. 55 чинної Конституції України від 28.06.1996
25. Трудовий договір: поняття, сторони, зміст, форма
26. Загальний порядок укладення трудового договору
27. Процедура та оформлення прийому працівника на роботу
28. Випробування при прийнятті на роботу
29. Переведення на іншу роботу та відсторонення від роботи
30. Робота за сумісництвом та суміщення професій (посад)
31. Особливості трудових відносин у воєнний час
32. Призупинення трудового договору
33. Загальні підстави припинення трудового договору
34. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника
35. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу
36. Розірвання трудового договору з ініціативи третіх осіб
37. Порядок звільнення працівника
38. Поняття та види робочого часу. Нормальний робочий час: ознаки та тривалість
39. Скорочений та неповний робочий час: ознаки та тривалість
40. Нічний, надурочний та ненормований робочий час: ознаки та тривалість
41. Робота змінами. Облік робочого часу: поняття та види
42. Час відпочинку: поняття, види
43. Перерви протягом робочого дня, їх види
44. Вихідні, святкові і неробочі дні
45. Поняття та види відпусток
46. Щорічні основні і додаткові відпустки: види, підстави надання та тривалість
47. Порядок і умови надання щорічних відпусток. Відкликання з відпустки

48. Соціальні відпустки: види, підстави надання та тривалість
49. Інші види відпусток: види, підстави надання та тривалість
50. Поняття та ознаки підприємницької діяльності
51. Співвідношення понять «підприємництво», «підприємницька діяльність», «господарська діяльність», «бізнес», «незалежна професійна діяльність» в різних нормативно-правових актах України, науковій та навчальній літературі
52. Поняття, ознаки та види суб'єктів підприємницької діяльності
53. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності. Фізичні особи – підприємці: поняття, ознаки, статус
54. Обов'язки фізичних осіб – підприємців
55. Категорії фізичних осіб, яким заборонено займатися підприємницькою діяльністю
56. Види господарської діяльності, які не мають права здійснювати фізичні особи підприємці
57. Переваги та недоліки статусу фізичних осіб – підприємців
58. Юридичні особи: поняття, ознаки, види
59. Порядок та способи створення суб'єктів підприємницької діяльності
60. Установчі документи суб'єктів підприємницької діяльності
61. Особливості змісту різних видів установчих документів (статут, модельний статут, засновницький договір, положення та ін.)
62. Юридичні підстави припинення суб'єктів підприємницької діяльності
63. Підстави реорганізації суб'єктів підприємницької діяльності
64. Ліквідація суб'єктів підприємницької діяльності
65. Черговість задоволення вимог кредиторів платоспроможних суб'єктів підприємницької діяльності
66. Поняття, способи подання документів, строки та етапи державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності
67. Порядок державної реєстрації фізичних осіб-підприємців
68. Порядок державної реєстрації юридичних осіб
69. Підстави та порядок державної реєстрації внесення змін до відомостей про юридичну особу та про фізичну особу – підприємця
70. Порядок державної реєстрації припинення суб'єктів підприємницької діяльності
71. Поняття, ознаки та види господарських товариств
72. Правовий статус акціонерного товариства
73. Правовий статус товариства з обмеженою відповідальністю
74. Правовий статус товариства з додатковою відповідальністю
75. Правовий статус повного товариства
76. Правовий статус командитного товариства
77. Основні права та обов'язки споживачів
78. Договір купівлі-продажу
79. Права споживача при придбанні ним товару неналежної якості та товару належної якості
80. Порухення прав споживачів та їх захист
81. Повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування щодо захисту прав споживачів
82. Судовий захист прав споживачів
83. Відмінність духовної творчості від науково-технічної творчості
84. Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності
85. Особливості реєстрації авторства на твір і на промисловий зразок

Орієнтовний зміст можливих ситуаційних вправ (задачі, кейси)

Задача № 1 (до Теми № 1.1). Чи погоджуєтесь ви з думкою одного з мислителів кінця ХІХ – початку ХХ ст., що жити в суспільстві й бути вільним від нього не можна? Обґрунтуйте свою точку зору щодо наведеного твердження

Задача № 2 (до Теми № 1.2). Запропонуйте 3 приклади прав і свобод людини, які, на вашу думку, повинні бути гарантовані кожній людині. Поясніть свій вибір

Задача № 3 (до Теми № 2.3). До вас звернувся за допомогою ваш знайомий. Упродовж 12 років він працював водієм, має перший клас і право керувати всіма типами транспортних засобів. За роботу отримував неодноразові заохочення. Разом з ним працює молодий хлопець, стаж якого 3 роки, має третій клас водія. Нещодавно одна автомашина підприємства вийшла з ладу, отже, один з водіїв виявився зайвим. 11 травня вашого знайомого попередили про звільнення за скороченням штату з 11 червня. Ваш знайомий вважає, що його звільнили з роботи незаконно. Які питання вам необхідно з'ясувати додатково для того, щоб дати йому відповідь? Сформулюйте відповідь на підставі тих відомостей, які у вас є, за умови, що ваш знайомий розповів абсолютно все

Кейс № 1 (до Теми № 4). Відповідно до чинного законодавства не допускається заняття підприємництвом військовослужбовцям, службовим особам органів прокуратури, суду, державної безпеки, внутрішніх справ, суддям, нотаріусам, державним службовцям або іншим особам, уповноваженим на виконання функцій держави, органів державної влади і управління, які покликані здійснювати контроль за діяльністю підприємств. Доведіть необхідність обмежень займатися підприємницькою діяльністю, встановлених державою, для вищевказаних категорій громадян.

Кейс № 2 (до Теми № 7). Найчастіше люди стають жертвами харчових отруєнь в закладах громадського харчування або після начебто безпечних покупок у магазині. Основні причини — недотримання санітарних норм: порушення виробничого процесу приготування їжі, неправильні товарне сусідство, терміни й температурний режим зберігання продуктів, бруд на складах та кухнях, несправні холодильники, допуск до роботи працівників без медичного огляду, недотримання ними правил особистої гігієни, використання продуктів невідомого походження без відповідних документів. Як довести провину закладу громадського харчування /магазину?

Орієнтовний зміст завдань для Домашньої Контрольної Роботи

Варіант № 1 (виконують студенти, прізвище яких за списком у журналі академічної групи є 1, 4, 7, 10, 13, 16, 19, 22, 25 ...)

Задача № 1. У газеті «Твоя робота» опубліковане таке оголошення: «Компанія запрошує на посаду особистого помічника, дівчину 20 – 30 років, з досвідом роботи понад 5 років з вищою освітою та знанням іноземних мов (розмовна та ділова англійська, німецька, іспанська). Зарплата висока, за домовленістю». Проаналізуйте це оголошення на предмет його відповідності вимогам Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 08.09.2005 та чинного КЗпП України від 10.12.1971.

Задача № 2. Як ви вважаєте, в Україні людина – найвища соціальна цінність чи ні (тобто, держава для людини чи людина для держави)? Обґрунтуйте свою точку зору з посиланням на відповідне законодавство

Задача № 3. На сайті Європейського суду з прав людини ознайомитись з будь-якою справою, що має безпосереднє відношення до особистих (громадянських) прав і свобод людини та визначити, у чому саме полягало порушення конкретного права/свободи людини

Задача № 4. Які завдання щодо розбудови в Україні правової держави є найбільш актуальними сьогодні? Складіть перелік з 3-4 позицій, обґрунтуйте кожен з них з посиланням на відповідне законодавство

Варіант № 2 (виконують студенти, прізвище яких за списком у журналі академічної групи є 2, 5, 8, 11, 14, 17, 20, 23, 26 ...)

Задача № 1. Знайдіть статті у *Міжнародному пакті про економічні, соціальні та культурні права* (16.12.1966) щодо забезпечення права людини на працю. Чи відповідає чинне законодавство про працю України цим вимогам? Наведіть відповідні докази

Задача № 2. В чому полягають (на вашу думку) особливості формування громадянського суспільства в Україні? Обґрунтуйте свою відповідь з посиланням на відповідне законодавство

Задача № 3. На сайті Європейського суду з прав людини ознайомитись з будь-якою справою, що має безпосереднє відношення до особистих (громадянських) прав і свобод людини та визначити, у чому саме полягало порушення конкретного права/свободи людини

Задача № 4. Які завдання щодо розбудови в Україні правової держави є найбільш актуальними сьогодні? Складіть перелік з 3-4 позицій, обґрунтуйте кожен з них з посиланням на відповідне законодавство

Варіант № 3 (виконують студенти, прізвище яких за списком у журналі академічної групи є 3, 6, 9, 12, 15, 18, 24, 27...)

Задача № 1. Наведіть приклади норм у чинному КЗпП України, Законі України «Про зайнятість населення» від 05.07.2012, у яких конкретизовано конституційні положення щодо забезпечення права на працю. Чи всі конституційні засади реалізовано у КЗпП України?

Задача № 2. На вашу думку, чи дійсно повага до прав є передумовою повного та цілісного розвитку окремої особи та всього суспільства? Обґрунтуйте свою відповідь з посиланням на відповідне законодавство

Задача № 3. На сайті Європейського суду з прав людини ознайомитись з будь-якою справою, що має безпосереднє відношення до особистих (громадянських) прав і свобод людини та визначити, у чому саме полягало порушення конкретного права/свободи людини

Задача № 4. Які завдання щодо розбудови в Україні правової держави є найбільш актуальними сьогодні? Складіть перелік з 3-4 позицій, обґрунтуйте кожен з них з посиланням на відповідне законодавство